

[Helge Larsen.]

Dermed anbefaler jeg lovforslaget på min gruppes vegne.

Skræppenborg-Nielsen: Ved førstebehandling af dette lovforslag kan jeg i det store hele blot henvise til de udtalelser, jeg fremførte i går under behandlingen af de to andre opsparingsfremmende lovforslag.

Hvad angår lovforslagets uforståelighed og indviklethed, kan jeg helt tiltræde de foregående ærede ordføreres bemærkninger herom. Hvis dette lovforslag går hen og bliver til lov, vil der efter min mening næppe være ret mange almindelige mennesker i dette land, der nogen sinde vil komme til at forstå, hvad det hele drejer sig om.

Renteforsikringer er jo noget lidt andet end det, vi talte om i går, og jeg skal kun sige, at mit parti næppe vil kunne tiltræde lovforslaget, men at vi gerne ser på det i det udvalg, der bliver nedsat.

Mose Hansen: Jeg finder det påkrævet med en ændring af loven om beskatning af renteforsikringer, så at interessen for denne forsikringsform ikke helt svækkes i forhold til kapitalforsikring, hvor grænsen jo i sommer for fradragsberettiget udgift blev hævet til 1.500 kr., henholdsvis 1.000 kr.

Mit parti kan derfor støtte lovforslaget med de ændringer, der tager sigte på at fastholde interessen for pensionsforsikringer, men jeg kan godt se, at disse ændringer kan være vanskeligt overskuelige ikke alene for dem, der skal modtage begunstigelsen, forsikringstagerne, men også for ligningsmyndighederne, som skal administrere reglerne.

Statsministeren (J. O. Krag): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere for den villige behandling.

Jeg forstår, at man er enig i det formål, der søges opnået gennem dette lovforslag, der jo på samme måde som de to lovforslag, vi behandlede i går, er barn af juniforliget.

Jeg er helt indforstået med, at en lang

række problemer såvel af teknisk som af anden karakter, herunder også det spørgsmål, den ærede ordfører for det radikale parti fremførte, må behandles i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Peter Nielsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, som tinget i går har nedsat angående forslag til lov om skattelettelse for opsparing og forslag til lov om nedslag i skatteansættelsen for renteindtægter m. v.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om pas til danske statsborgere m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 265, fremsættelsen i tidenden sp. 848).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Qvist Hansen: Jeg tror ikke, der er nogen, som behøver at nære frygt for, at det lovforslag, den højtærede justitsminister her er kommet med, skal give anledning til regeringskrise eller storpolitisk debat. Det er jo en ren og skær ajourføring som følge af den almindelige prisstigning, en ajourføring af betalingen for de pas, der udstedes til danske statsborgere, og denne prisstigning modsvares endog af, at man udstrækker pasgyldigheden til 10 år i stedet for som nu 5 år. Selv om man nu skal betale 20 kr. imod før 10 kr., betyder det kun, at man før betalte to gange i 10 år, nu betaler man kun én gang.

Der er dog noget, man kan være en lille smule i tvivl om, idet den højtærede mini-

[Øvist Hansen.]

ster foreslår indsat i loven, at pas kan udstedes uden gebyr, hvis vedkommende er uformuende og det af hensyn til hans erhverv er nødvendigt, at han er i besiddelse af pas. Det kan godt være, at man skal have uddybet lidt nærmere, om der her tænkes på sygekassegrænsen eller en skattegrænse, eller om dette kun skal gælde, når der er tale om en mand, som ikke ejer spor af formue, men kun har sin daglige indtægt.

Jeg vil ligeledes gerne have en lidt klarere definition i forbindelse med forslaget om, at passet kun skal udstedes for 5 år ad gangen, for så vidt angår unge mennesker. Det er jo formodentlig med den motivering, at man hurtigere forandrer ansigtsudstryk o. s. v. i de yngre år. Det ville dog vist være rart, om man fik defineret nærmere, hvad „unge“ betød, og hvornår den unge alder holdt op, om det er ved det 18., det 21. eller det 25. år, eller om der er en anden grænse, således at man mere bestemt kan vide, hvornår unge mennesker skal have et fuldgyldigt pas, og hvornår de skal have et pas, der kun er gældende for den halve tid.

Jeg håber, at den højtærede justitsminister vil svare på de spørgsmål, jeg her har stillet. Jeg tror, det vil være gavnligt at få disse ting lagt mere klart op, så vi ved, hvad ministeren har ment med dem.

Vagn Bro: Jeg er ganske enig med det ærede medlem, der nys forlod talerstolen, da han udtalte, at nogen ministerkrise kunne der ikke komme ud af dette lovforslag, så meget mindre som det jo navnlig er fra oppositionen, dette skulle komme, og vi er aldrig indstillet på at gøre sligt, når der er tale om rent saglige problemer.

Jeg er altså ganske enig i hovedprincippet i dette lovforslag. Jeg vil dog sige til det ærede medlem, der netop havde ordet, at det er jo ikke alene en ajourføring, når vi nu indfører, at passene normalt skal gælde i 10 år. Nyordningen vil betyde en meget væsentlig aflastning for politikamrene, for det er jo således for mange borgere, at fruens kjoler skal nok komme i orden, bilen skal også komme i orden, men det er meget ofte, at det først er 5 minutter før rejsen begynder, at man får passet i orden.

Derfor er det kun rimeligt at lade passet gælde i 10 år mod, at det fremtidig skal koste 20 kr.

I øvrigt er jeg enig i de spørgsmål, den ærede forgænger stillede; jeg ønsker egentlig kun et enkelt udvalgsmøde, hvor man kan drøfte problemet om trang og navnlig begrebet de unge. Hvis det er unge — dem, vi kan kalde unge mennesker — så kan man jo netop forudsætte, at de vil rejse meget, og i så tilfælde synes jeg ikke der er nogen grund til at afkorte tidsrummet eller nedsætte gebyret. Der kan også være tale om det, vi snarere vil kalde børn, men det kan vi vist få klaret i et enkelt udvalgsmøde.

Hagen Hagensen: Da mit partis ordfører er forhindret i at være til stede i det høje ting i dag, skal jeg kort på det konservative folkepartis vegne tilsige velvillig medvirken til gennemførelsen af det foreliggende lovforslag.

Jeg har forstået, at spørgsmålet om en kortere gyldighedsperiode for unge væsentligst skal have relation til, at det ikke er drenge med barnekinder, der nu træder frem som fuldskæggede ynglinge, og at det derfor vil være hensigtsmæssigt med en kortere gyldighedsperiode. Hvis der i øvrigt er lighed mellem passets udvisende og personen, skulle der vel ikke være grund til at have kortere perioder, blot fordi der er tale om unge, der vel ofte er dem, der rejser mest, hvorfor bestemmelsen kunne være medvirkende til at aflaste politikamrene. Der er dog en ting, som — hvis der kommer et udvalg vedrørende sagen — jeg godt kunne lide at få klaret op. Det er spørgsmålet om, hvorvidt der i relation til fællesmarkedet — hvis vi bliver medlem — var ting, vi skulle overveje at få ordnet ved denne lejlighed, idet der jo gælder visse lempeligere pasordninger disse fællesmarkedslande imellem.

Aage Fogh: På mit partis vegne skal jeg anbefale det foreliggende lovforslag til hurtig behandling.

Erik A. Jensen: Der er allerede sagt af den ærede ordfører for socialdemokratiet, at det lovforslag, vi behandler i øjeblikket,

[Erik A. Jensen.]

ikke hører til de store sager. Det er lovens § 1, stk. 3, man søger ændret, idet den højtærede justitsminister ønsker gebyret hævet fra 10 kr. til 20 kr., og for denne fordobling af gebyret er det så hensigten at udvide brugstiden for passene til 10 år mod nu 5 år.

Denne udvidelse af brugstiden er udmærket og vil også medvirke til at mindske presset på politiets paskontor, men udvidelsen af brugstiden skulle da ikke gerne medføre, at man fordobler prisen, altså anlægger rene forretningssynspunkter på pasudstedelsen. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede minister, om det virkelig er nødvendigt at forhøje gebyret til det dobbelte. Vil ikke alene brugstidens udvidelse efterhånden nedbringe udgifterne til administrationen?

Jeg har været i forbindelse med politiets paskontor i Nyropsgade og dér fået at vide, at man i indeværende år regner med at skulle udstede ca. 60.000 pas. Når man så samtidig får at vide, at over halvdelen af disse pas er udstedt i månederne maj, juni og juli med tilsammen 32.563, fordelt med 10.481 i maj, 13.786 i juni og 8.296 i juli, så forstår man godt, at der skal personale til denne gren af politiets arbejde.

På denne baggrund ser ønsket om en fordobling af pasgebyret rimeligt ud, men jeg kunne i den forbindelse tænke mig at spørge, om ikke der samtidig var mulighed for at ændre ved reglerne for dels bestilling, dels afhentning af pas. Jeg kunne tænke mig, at der blev givet borgerne adgang til dels at bestille, dels af afhente deres pas på de respektive politistationer, hvorunder de pågældende henhører. Dersom der så samtidig — for Københavns vedkommende — blev givet adgang til på andre aftner i ugen end den nugældende, torsdag, at afhente sit pas, tror jeg ikke at forhøjelsen ville stikke så meget i øjnene. Der er jo tusinder af mennesker, der af deres arbejde er forhindret i at afhente deres pas på andre tider end om aftenen, og det burde der ved den forestående ændring af loven tages hensyn til.

Vi er i mit parti velvilligt indstillet over for lovforslaget, men jeg ser altså gerne, om man måske i det udvalg, jeg forstår vil blive nedsat, kunne komme nærmere ind på de ting, jeg her har nævnt.

Birthe Wetlesen: Til den højtærede justitsminister forslag til lov om ændring i lov om pas til danske statsborgere har mit parti kun et par enkelte bemærkninger. Da forslaget er udtryk for en forenkling og en billiggørelse af administrationen, kan vi kun se på det med den største velvilje.

I bemærkningerne til lovforslaget tages der forbehold med hensyn til passenes gyldighed for unge mennesker, som formodes at forandre sig for meget i det ydre i løbet af den nye længere gyldighedstid. I parentes bemærket: hvad med kvinderne, der forandrer hårfarve tit? Disse unge mennesker får så udstedt pas løbende et kortere åremål og til en billigere pris. Det er i denne forbindelse, jeg vil stille den højtærede justitsminister et spørgsmål: var det ikke rimeligt også at lade de gamle komme ind under denne ordning? For et menneske, der er fyldt 75 år eller mere, kan et pas gældende til udenlandsrejser med gyldighed i 10 år måske forekomme lidt overvældende. Også i dette tilfælde må der være hjemmel til at udstede pas med kortere løbetid til den billigere pris.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Det lød nærmest, som om både det ærede medlem hr. Qvist Hansen og det ærede medlem hr. Vagn Bro beklagede, at der ikke kunne laves ministerkrise på dette. Det er jeg ked af. Men heller ikke jeg tror det.

De ærede medlemmer hr. Qvist Hansen og hr. Vagn Bro nævnte spørgsmålet om det sidste punktum i lovforslaget — om udstedelse af pas til uformuende personer. Det er ikke noget nyt, den bestemmelse har vi haft hele tiden, men jeg er særdeles villig til i udvalget at redegøre nærmere for den praksis, der på dette område følges.

Med hensyn til bestemmelsen om de unge vil jeg gerne sige, at det, jeg har tænkt mig, var de unge mellem 16 og 21 år; men det er et spørgsmål, vi også kan diskutere i udvalget. Jeg synes også, at det ærede medlem fru Birthe Wetlesen kan have ret i, at man måske også kunne rejse det spørgsmål, om de, der er over en vis alder, skal have et pas med så lang en løbetid. På den anden side ville det måske være lidt makabert at sige til de gamle, når de kom og skulle have pas: der er jo ingen, der regner med, at I lever 10 år til, så I må måske hellere få det med

[Justitsministeren.]

lidt kortere løbetid. Vi bør nok overveje, om ikke det af mentallhygiejniske grunde bør undlades.

Det ærede medlem hr. Vagn Bro pegede på det ofte forekommende fænomen, at en ferierejsende glemmer passet, og det er klart, at når der nu skal gå 10 år, så er chancen for, at han glemmer det, endnu større, end når der kun går de 5 år, men jeg synes ikke — og det forstår jeg det ærede medlem er enig med mig i — at det argument kan være afgørende.

Til det ærede medlem hr. Hagen Hagensen vil jeg gerne sige, at også jeg har prøvet at se på, om ikke Danmarks indtræden i det udvidede fællesmarked fører til væsentlige ændringer på dette område, men jeg er nødt til at sige, at jeg ikke kan svare på spørgsmålet i dag. Jeg har nok set, at der har været pressemeddelelser fremme om, at man inden for det nuværende fællesmarked har overvejet at indføre ensartede identitetskort, men det er alene en overvejelse, som ikke er blevet nedfældet i nogen beslutning, og foreløbig ser jeg ikke, at der er bestemmelser, som direkte griber ind over for den ordning, vi har.

I den forbindelse bør jeg vistnok også nævne, at de internordiske forhandlinger, vi i øjeblikket fører om paslættelse, ikke vedrører denne lovgivning, men alene, hvilke krav der stilles til udlændinge, der vil indrejse i Danmark. Det er imidlertid klart, at også disse problemer kan vi snakke om i udvalget for over for hinanden at få klaret, hvem det drejer sig om.

Til det ærede medlem hr. Erik A. Jensen vil jeg sige, at hvis vi tager alt vedrørende administrationen af dette område med, må vi nok erkende, at staten ikke har overskud på udstedelsen af pas. I virkeligheden er paskontrollen dyr, meget personalekrævende, og de indtægter, vi har, dækker ikke udgifterne. Dette lovforslags gennemførelse vil i det første år i hvert fald medføre en indtægtsstigning på, tror jeg, 2,5 mill. kr.

Det ærede medlem hr. Erik A. Jensen ønskede også, at vi i udvalget skulle drøfte spørgsmålet om en lættelse af pasadministrationen i forhold til den enkelte, altså spørgsmålet om bestilling af pas og om afhentning. Jeg forstår meget vel, at det spørgsmål fremføres, men jeg vil dog gøre op-

mærksom på, at ulemperne i hvert fald bliver mindre fremover, hvor det kun er hvert 10. år, man skal have fornyet sit pas.

Endelig må jeg måske sige til det ærede medlem fru Birthe Wetlesen vedrørende dette med kvindernes farvede hår, at nu er det jo ikke farvefotografier, vi har i passene; men jeg erkender, at hvis hårfarven skifter fra mørk til lys, er det noget, man vistnok bør være opmærksom på. Ligeftrem et forbud mod at farve håret tør jeg ikke foreslå.

Qvist Hansen: Da jeg er bange for, at den højtærede justitsminister har misforstået mig, vil jeg gerne sige, at jeg ønskede ikke regeringskrise, og selv om vi er mange, der går og venter på at blive minister, så skal der jo særlige kvalifikationer til at blive justitsminister; dem har jeg ikke.

Vagn Bro: Ja, dette interne spørgsmål i regeringspartiet skal jeg ikke blande mig i. Men den ellers så skarpsindige justitsminister havde nu misforstået en bemærkning, jeg havde fremsat. Den højtærede minister sagde, at når nu gyldighedstiden blev 10 år, kunne folk jo lige så godt komme for sent, som når den var 5 år. Men så er det, jeg siger, at nu kan de i løbet af 10 år kun én gang komme for sent, tidligere kunne de komme for sent 2 gange.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Qvist Hansen: Da der er fremsat ønske om en udvalgsbehandling, selv om den skal være kort, vil jeg foreslå, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om udførsel af kød m. m.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 249, fremsættelsen i tidenden sp. 698).

Lovforslaget sattes til forhandling.